

STATSMINISTERENS HILSNINGSTALE VED KRIGSINVALIDEFORBUNDETS
LANDSMØTE, OSLO 18. APRIL 1979

Det er en ære og en glede for meg å bringe Regjeringens hilsen til dette 25 års jubileums landsmøte for Krigsinvalidforbundet.

Det er tankevekkende for oss at det ennå er 17.000 krigsinvalider i Norge. Dette er det antall personer som nå mottar krigspensjon. Den annen verdenskrig begynner å komme på avstand fra oss. Det er mer enn 30 år siden freden kom, dvs. mer enn det som i gamle dager ble kalt en mannsalder.

- 2 -

Det er nå bare vel 1/3 av vår befolkning som ved egne opplevelser fra skolealder eller som voksne har egne erindringer og opplevelser fra krigstiden.

Nesten 2/3 av befolkningen har ikke noen slik personlig forbindelse med krigen. For dem er det historie.

Det er ingen naturlig oppgave å dyrke minnet og atmosfæren fra krigen på en slik måte at det dominerer vårt liv. Livet og historien går videre, og vi må til enhver tid ha våre krefter og interesser først og fremst rettet mot dagens oppgaver. Men krigstiden var likevel av en spesiell betydning, og hadde et spesielt innhold for oss.

Gjennom den samlende nasjonale enhet ble det mobilisert en styrke til motstandskampen fra alle deler av folket, som vi ellers aldri har opplevd i vår historie. Men vi betalte også en pris for dette.

Først og fremst ved de falne, som gav sitt liv for den saken vi kjempet for under krigen, et fritt og demokratisk Norge. Men prisen er også betalt av alle dem som deltok på forskjellige avsnitt i motstandskampen, både ute og hjemme, og som ble merket av den for resten av sin tid.

Alle som selv var voksne og husker krigen, og i første rekke krigsinvalidene som har fått et eget sterkt minne brent inn i sin kropp og sitt sinn, har en oppgave

også i dag. Oppgaven er å bidra til at minnet om den motstandskampen vi førte, og om hvordan nasjonal enighet skapte styrke ikke skal gå i glemmeboka.

Det er fra dette skikt i vår befolkning at vi fremdeles finner levende menneskelige inntrykk om denne viktige epoken i vår historie fra 1940 til 1945.

Samfunnets oppgaver overfor krigsinvalidene er en del av vår sosialpolitikk. Gjennom utbygging av folketrygden og helsevesenet har vi skapt grunnlaget for denne delen av vårt velferdssamfunn.

Det er fortsatt et behov for å bedre de generelle ytelsene i vårt sosialvesen. Med et samlet antall på hele 800.000 pensjonister og trygdede blir enhver generell øking av trygdeytelsene meget kostbar.

Det er ikke mulig å gå til raske og store generelle økinger i trygdeytelsene uten en sterk oppgang i de trygdepremier som nå innkreves.

De mest påtrengende oppgavene innenfor de sosiale ytelsene, er nå å rekke fram med spesielle tiltak for å nå de bestemte avgrensede grupper av mennesker som har særskilte behov.

For noen dreier det seg om høyere kontantytelser. For andre er det spørsmål om bedre praktiske hjelpetiltak, pleie, boligforhold, og ikke minst bedre menneskelig kontakt.

Jeg ser det som en stor utfordring å komplettere våre generelle ordninger med spesielle tiltak på de områder hvor behovene er størst.

Krigsinvalidforbundet, og de andre organisasjonene som opptrer på vegne av spesielle grupper krigsinvalider, har gjort en sterk innsats ved å bringe fram overfor myndighetene de behov og oppgaver som har eksistert blant krigsdeltakerne. Det er ofte slik i et moderne samfunn at de som har det største behov ikke alltid så lett finner veien til de rette myndigheter for å fremme sine interesser. I slik sammenheng har en organisasjon som Krigsinvalidforbundet ytet en betydelig innsats ved å gi den nødvendige hjelp, veiledning og bistand til mange av dem som har trengt det.

Selv om myndighetene har lagt så stor vekt på krigsinvalidenes behov at vi har fått en egen pensjoneringsordning som ligger ut over folketrygdens rammer, har vi nok

ikke alltid på alle felter nådd full enighet om regler og ytelser. Jeg kan heller ikke her gi noe tilsagn om at Regjeringen på alle punkter vil kunne imøtekomme alle ønskemål fra Krigsinvalidforbundet.

Men jeg er interessert i at vi får en full og åpen klarlegging av synspunkter på de oppgaver som ennå måtte være uløst. Jeg vil derfor gjerne på et passende tidspunkt i den nærmeste framtid ta imot representanter fra Krigsinvalidforbundet, slik at Regjeringen kan få den beste og direkte bakgrunn for de forslag og krav som er satt fram.

Mange av våre krigsinvalider lider av fysiske eller mentale skader som er brutt ut mange år etter krigen. Norsk medisinsk forskning og Krigsinvalidforbundet har gjort en stor innsats for å klarlegge disse forhold. I pakt med dette har Regjeringen besluttet å ville fremme forslag for Stortinget om at det opprettes et stipend for medisinsk forskning med henblikk på å forebygge fremtidige helseskader. Det er nærliggende som første skritt å studere sykdommer blant de fredsbevarende styrker under FNs flagg.

Det er Regjeringens oppfatning at ^{medisinsk} forskning på dette området vil bringe oss et skritt videre mot en mer effektiv helseberedskap. Et slikt forskningsstipendium vil også være en honnør til våre krigsinvalider. Det er deres innsats,

deres lidelser og sykdommer som er utgangspunktet for dette tiltaket, som skal hjelpe samfunnet å forebygge framtidige lidelser.

Jeg ønsker Krigsinvalidforbundet lykke til i sin nyttige samfunnsinnsats. Jeg ønsker lykke til med jubiléet og med det landsmøte som nå innledes.